

Ūdens bioloģisko resursu apsaimniekošana piekrastē

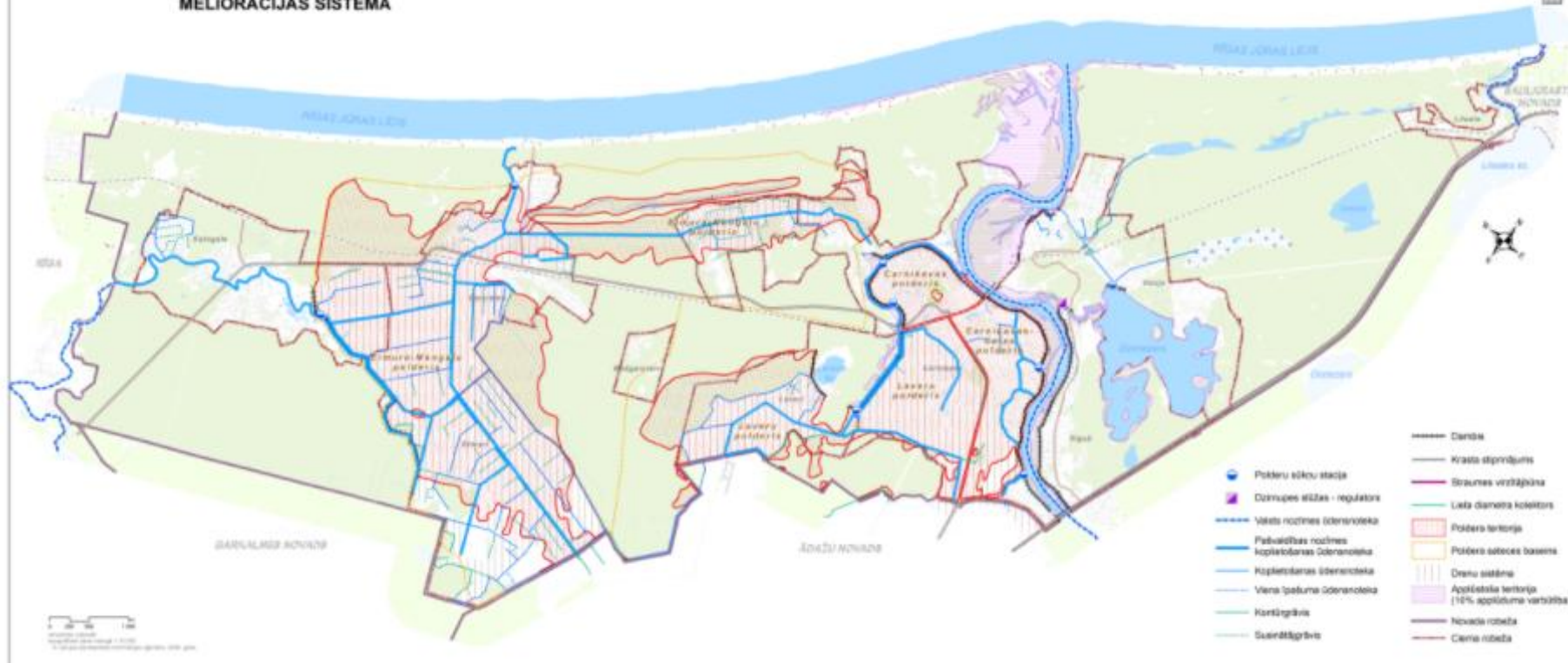
Andris Urtāns,
DAP Life NAT-PROGRAMME eksperts
Andris.urtans@daba.gov.lv
Loreta Urtāne B-ba «Ūdensaina»

«Spēles laukums»

Carnikavas novada ūdeņi

CARNIKAVAS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2018. - 2028. GADAM.

MELIORĀCIJAS SISTĒMA

Novada ūdeņu bagātība

- **Upes**

- [Gauja](#)
- [Langa](#)
- [Eimura kanāls](#)
- [Dzirnupe](#)
- [Vecgauja](#)

- **Jūras piekraste**

- **Ezeri**

- [Dzirnezers](#)
- [Ummis](#)
- [Garezeri](#)
- [Laveru ezers](#)
- [Pulkstenezers](#)
- [Sergis](#)

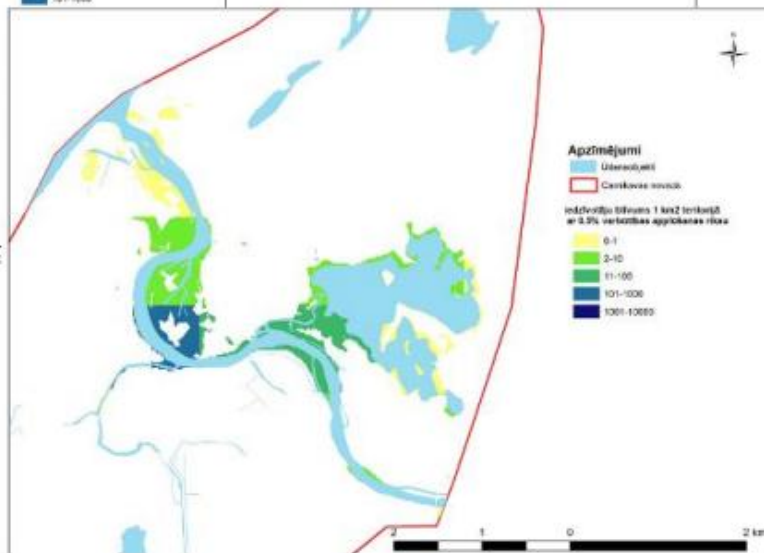
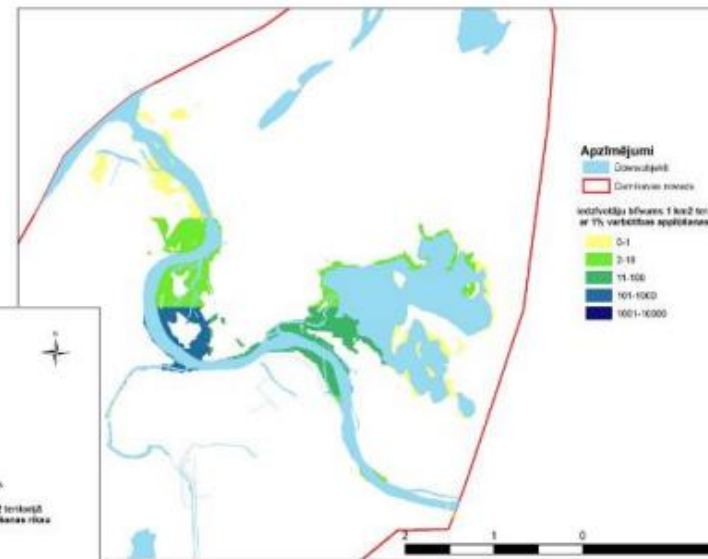
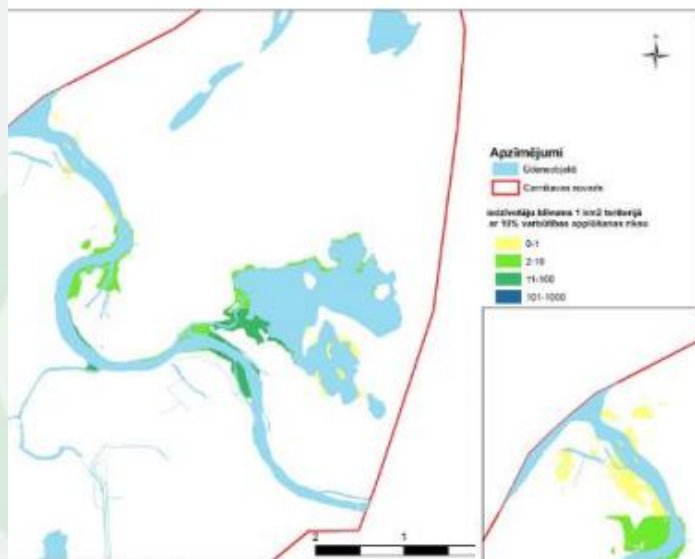
- **Vecupes**

Gaujas grīva 2007.g. 14. oktobrī. Foto: Ruslans Matrozis.

Plūdu riska pārvaldības plāns .

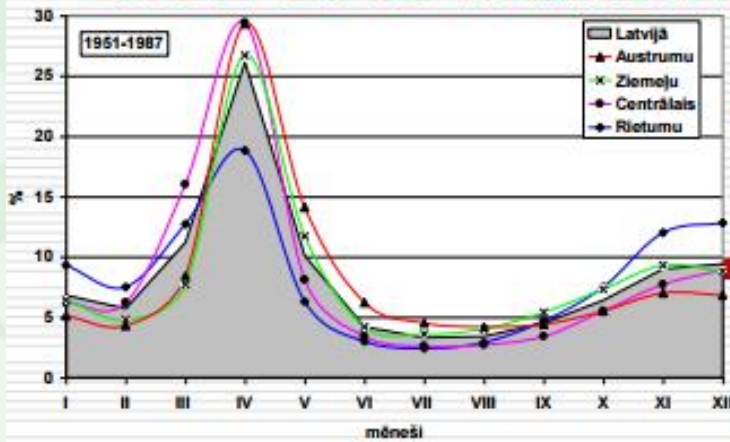
ledzīvotāju blīvums applūšanas riska zonās pavasara plūdos ar varbūtību: 10% (pa kreisi), 1% (pa labi) un 0.5% (centrā)

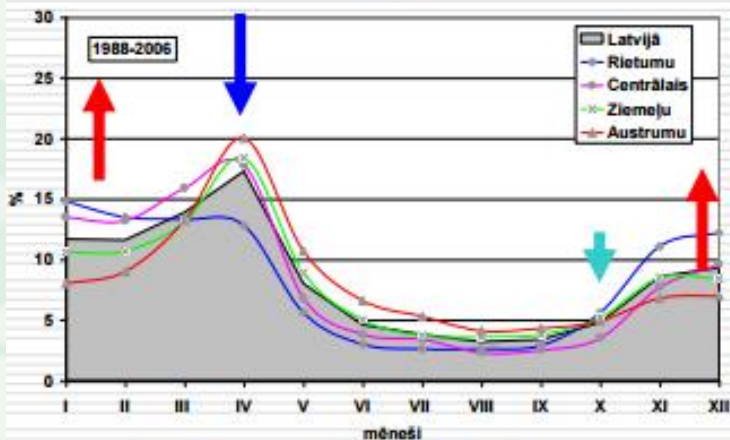
Gaujas grīva 2004.g. 9. oktobrī. Foto: Kaspars Funts

Iespējams, jauna situācija. Noteces izmaiņas veicina sedimentāciju un aizaugšanu. Latvijas upju gada noteces sadalījums %: 1951-2009

“nav būtiskas klimata pārmaiņas” līdz 1990

“būtiskas klimata pārmaiņas” pēc 1990

Nacionālās nozīmes plūdu riska teritorijas (Carnikava un Ādaži) preventīvie, gatavības un aizsardzības pasākumi

- Plūdu riska mazināšanas pasākumu ,t.sk. aizsargdambju un Gaujas krastu stiprinājumu izbūve,
- aizsargdambja, kanāla un sūkņu stacijas pārbūve, autoceļa klātnes paaugstināšana

Langas upe

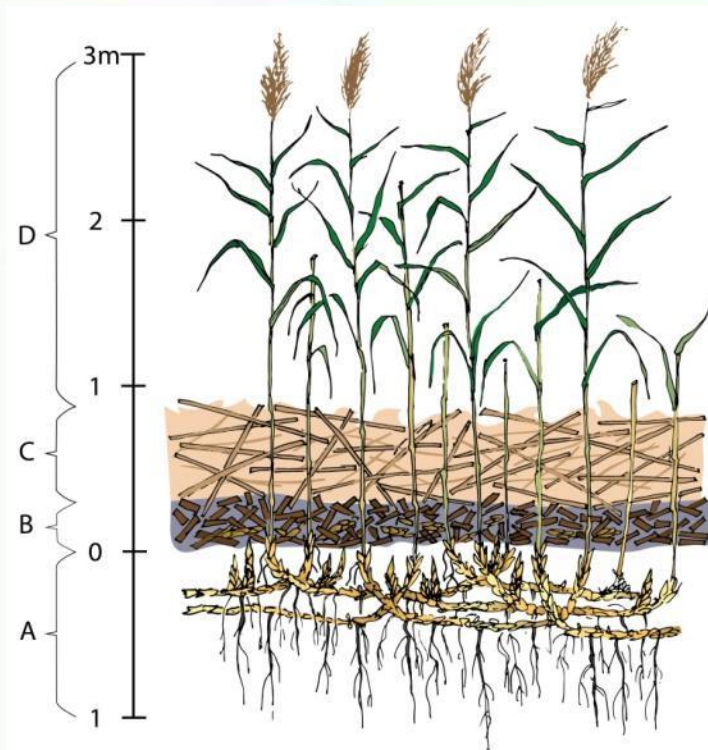

Tehniski – ekonomiskais pamatojums Langas upes hidroloģiskā režīma uzlabošanai. (G.Zaķis). Langas gultnes aizaugums ar ūdenszālēm un niedrēm.

Niedrāju ekspansija

- A - Saknes un rizoni
- B - Ļoti rupji sadalījušās niedru atliekas
- C - Horizontāli novietojušies vairāku paaudžu sakņu dzinumi kopā ar niedru atmirušajām daļām
- D - Vertikāli augoši niedru stumbri kopā ar atmirušu niedru vertikālajiem stumbriem

Hornburgas ezerā B un C slāņu biezums saniedza vidēji 75 cm.

Ummis. Viens no 14 izdzīvojušajiem Latvijā!

Foto J.Kluša

Dortmana lobēlija. Foto A.Opmanis

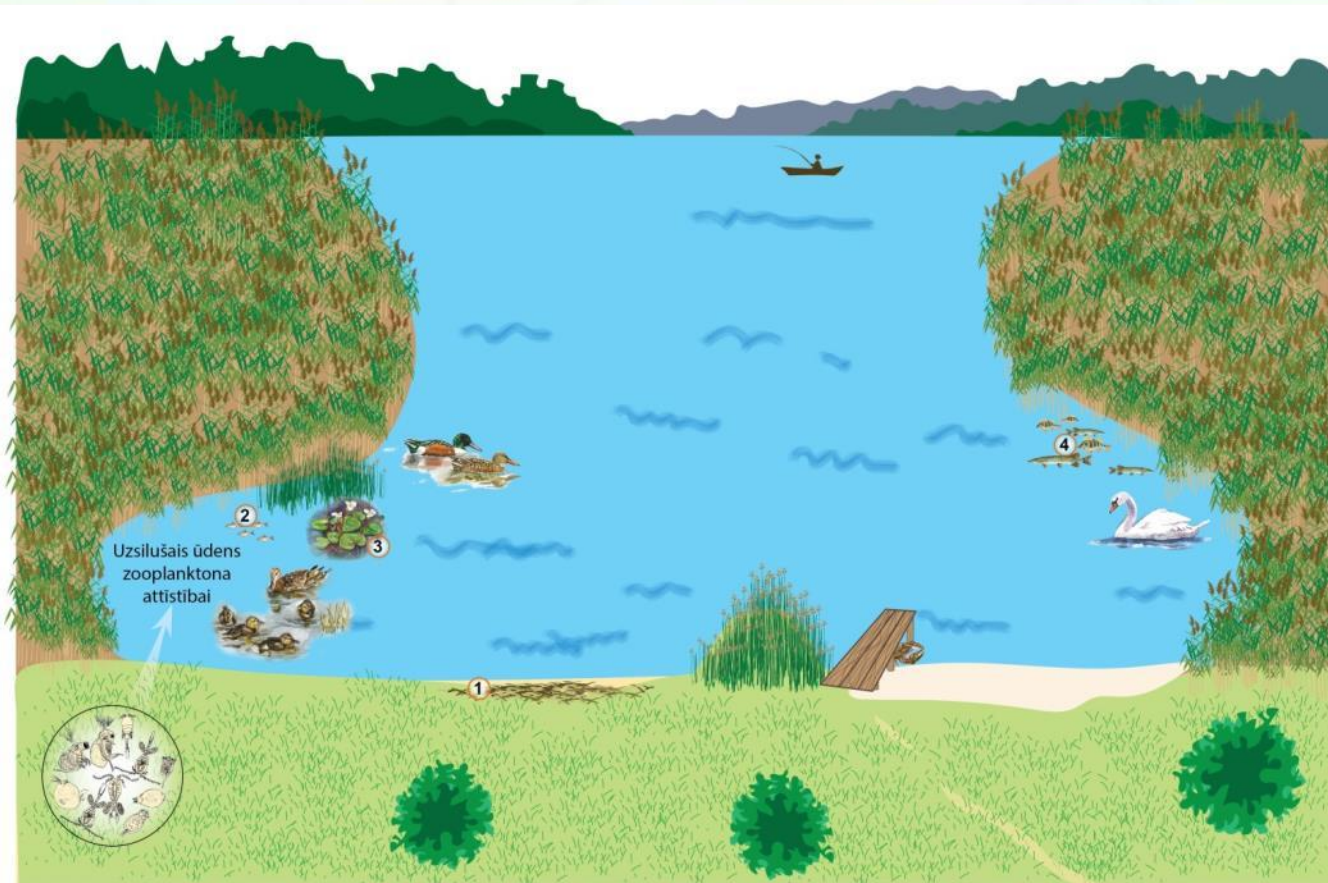
Garezers. R.Arājas foto

Dzirnezers. <http://lilaste.eu/?l=2&m=4&s=4>

Piekrastes plānošana rekreācijai un bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanai (D.Segliņas zīm.)

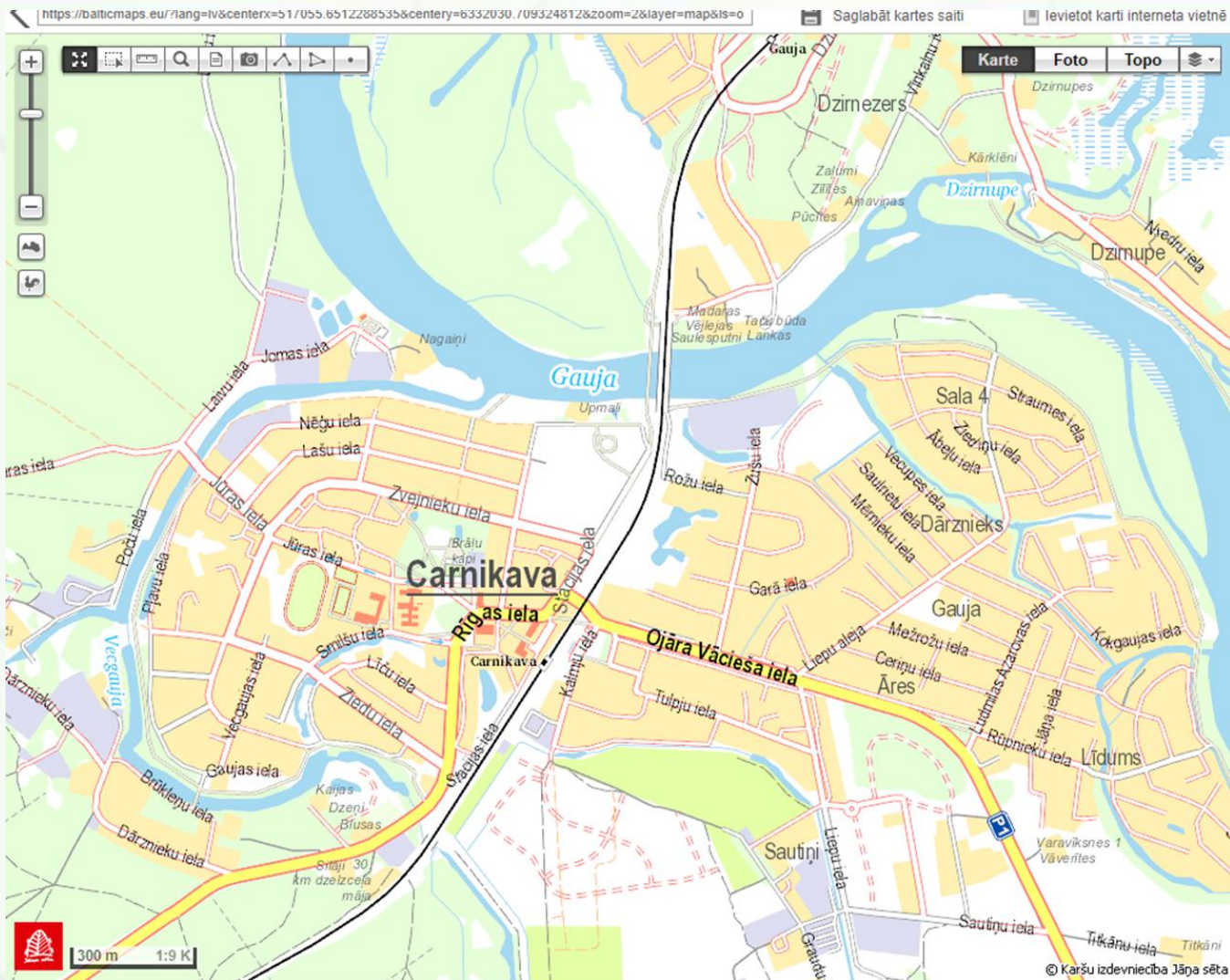

Piekrastes atvēršana

Vecupes

Vecupes atklāšana. R.Arājas foto

Vecupes atklāšana. R.Arājas foto

Kopējas sapratnes nepieciešamība

- Mēs bieži skatāmies tikai šauri no sava resora interesēm - bez izpratnes par ekosistēmu funkcionēšanu un rīcību savstarpēju saistību
- “Zaļie” - lai viss saglabātos “zaļš un pēc iespējas neskartas” (bet vai tas nozīmē arī bioloģiski daudzveidīgs?)
- Melioratori - lai teritorija efektīvi drenējas un ūdens noteka būtu maksimāli viegli apkopjama
- Bet ir vēl citi «spēlētāji»

Izrietošs secinājums

- **Ūdeņu apsaimniekošana ir nepieciešama!**
- **Bet - visām ieinteresētajām pusēm izdiskutējot «Kur, cik intensīvi, ar kādiem paņēmieniem»**